

Tii te Cang

Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?

Wo Cang, pa ciée Iésu. Time uce pa béé lépwo 12 acémun he e mwo mulie wo Iésu, kehe icehi ana é alecehen, ke caa pa apostolo, ke pa apulie na piubwo nang ne pele lépwo acéihi ne Iérusaléma. (Omehi a *Apostolo* pwahamii tii 15 me *Galat* 1.19; 2.9.)

E tii éniile?

Ha awieme a jo 43 me 48, ânebuhe a pitapitih ubwo te lépwo apihuô te ni acéihi ne Iérusaléma ha a jo 50. (Omehi a *Apostolo* pwahamii tii 15.) Wieli a bécéiuhe tii na tii ne ha a Élele Iitih na mwo Coho (*le Nouveau Testament*).

E tii me dee?

Te lépwo Juif na lé céihi ne ko Iésu, na lé mulie ité koja a amu Judé. (Omehi a *Apostolo* 2.9–11; 8.1–4.)

É ko ade na e tii?

Pinekepé te lépwo béé acéihi, be lé mu he ni picani (1.2,12; 5.11,13). Wieli é mu ko ana lé pwotahi ne kolé wo lépwona time lé uce céihi. Ke e tii wo Cang, beme e pamwoiulé, ke me pwia ni pwonimelé.

A céiu mwo, ke pwo ni pitaacunaado hadenii ni acéihi, ke e tii beme lé nebwén (4.1). A céiu mwo, ke e pipwocile lépwo acéihi na te junihe

pwo naamuulé, be time uce wâé ni huô telé ne ko lépwona pitice naamuulé (5.1–6).

Ade ace âne a tii ce?

Weengi ni bée pihuô te Cang ne ha a tii ce:

- Wâé heme nye cumang ne he ni céihi tenye, heme nye mu he ni picani;
- Wâé heme nye pwoiitihi he ni céihi tenye;
- Nye ilehi koja Padué a bwo temehinaado, beme e ne ce acehin ne he ni mulihenye: a pimiibule, ke a péém, ke a tebwo ehi;
- Wâé heme nye mulie ha a mulie na iitihi ke wâé te Padué;
- Nye pipwocilé a upehenye, be a naado na te junihe pwo niihen, heme nye cihe me wâé, ai me ta.
- Heme nye pii pie wogenye ni acéihi, ke wâé heme nye habwii pie te a juuju a céihi tenye, ne he ni bwomu tenye na wâé, me a pipwoééhe tenye, ke time uce é ko a pwooti cehi.

Pwo ni béén na lé niimihi pie, e cubwonihhi a pwooti te Paulo ne ni bénebwéne pwooti naa. Be e pii wo Paulo pie, celuimikenye, ke etenye a ju mulip, te é mu ko a céihi cehi, kehe time uce é mu ko aceli nye pwo. (Omehi a *Roma* 4.1–3.) Weengi a juuju mu ko lupwo bwo niimihi nen naa: A juuju ana e pii wo Paulo, be te junihe pwocoon me wâé te Padué genye ko ni penem denye. Kehe icehi ana te a juuju mwo ana e pii wo Cang. Be hemepie e juuju a céihi tenye, ke o pwo ace béhabwiinen: ni penem na wâé na nye pwo.

A bwomune a tii te Cang

*Pipwobwocu (1.1)**Me nye cumang ne he ni tacebwén (1.2–18)**Go téne, ke go pwo! (1.19–27)**Nemwo pipwoinen ne ko ni apulie (2.1–13)**Ni bwomu tenye ke e pajuujihi ni céihi tenye (2.14–26)**Ni piokée heme geé pimu ibu (3.1—4.12)**Paténe lépwona pwo delé (4.13—5.6)**Bénebwéne pwooti (5.7–20)**Pipwobwocu*

¹ Woéo Cang, pa eabwé te Padué me Padaame Iésu *Kériso, na é pwotii lé céiikewé ati, wogewé a puapulie te Padué*, na papiidenikewé ne pwo a bwohemwo ati.

Me nye cumang ne he ni tacebwén

² Lépwó bééng, geé pipwodéén heme e tuie ne kowé ni pétaapwo tacebwén. ³ Be geé temehi pie, a tacebwén, ke e ne me nye cumang ne ha a piuca [ke e habwii a bwomune a céihi]. ⁴ Kehe a piuca, ke wâé heme e pwo a penem den. Be me wonaa, ke me wâé ne kowé, ke me hején gewé, ke heme te tice aceli me tieden mu kowé.

Genye ile Padué ne ha a céihi

⁵ Hemepie pwo pace mu hadeniivé celi time e uce temehinaado, ke wâé heme e ile Padué, be

1:1 1.1 Mataio 13.55; Apostolo 15.23; Galat 1.19; 1 Pétéru 1.1

* **1:1** 1.1 A puapulie te Padué—Grek: Ni 12 pwomwoiu. Ni 12 pwomwoiu, ke a bele Isaraéla (lépwó Juif), li papiidenilé ne he ni muko piduaan. E tii wo Cang ne te lépwó acéihi ne ko Iésu, be a bele te Padué na mwo coho. **1:2** 1.2 Roma 5.3–5 **1:3** 1.3 1 Pétéru 1.7 **1:5** 1.5 Proverbes 2.3–6

weeng pana e ne me piticenaado ne kon, ke e bo ne ten. ⁶ Ke wâé heme e ilehi ne ha a céihi, ke me time uce pinekepé ne ten. Kehe wo pana pinekepé ne ten, ke e pwohewii a jíé na me e cuu na a dan, ke e â he ni piduaan. ⁷⁻⁸ Wo pa apulie na e wonaa, ke e nemwo niimihi pie, e bo hegi ace céiu naado mu ko Padaame. Be time e uce mu mang ne he ni bwopemieng.

Piticenaado ne ko ni naamuunye

⁹ Ke mepwo wo pa acéihi na te tice den, ke me e pwo me piwâénimen, be e bo pineeng da wo Padué.

¹⁰ Ke mepwo wo pana pwo den†, ke me e pwo me piwâénimen ko a bwo neeng ole. Be bo tieeng pwohewii ne ko a muu meté. ¹¹ Be heme e taawie a téale, ke te nihe pwo niihen, ke e pwo me meu a meté, ke e tupwo a muun, ke tieden a bwo wâé nen. Ke e wonaa wo pana pwo den, be e o mele ke o tieden ni penem den‡.

Me go pwo ana ta ke te wogo

¹² Piwâénime pa apulie na e cumang ne he ni tacebwén, be é alecehen, ke e bo hegi a kuron ko a mulie§ na e caa mi pii wo Padaame pie e bo ne te lépwona eânimelé ten. ¹³ Ke me te tice paceli e pii, heme tacebwénieng, pie: «Wo Padué na e tacebwéniéo.» Be wo Padué, ke pwocoon me e tacebwénieng na a ta, ke pwocoon mwo me

---

1:10 1.10 Ésaie 40.6–7 † **1:10** 1.10 Pana pwo den—Wieli ni acéihi na te junihe pwo delé, ai wieli ni béén na time lé uce céihi.
‡ **1:11** 1.11 Ke o tieden ni penem den—ai He e mwo ko pwo ni penem den. § **1:12** 1.12 Kuron ko a mulie—Omehi 2e note ko tii Pii Beetihí 2.10.

e uce tacebwéni pace. ¹⁴ Kehe muko pétaapwo ni apulie na tacebwénilé, heme lé âcehi nina te nimelé kon. ¹⁵ Ke ana nimem kon, ke me go te âcehin, ke e pééko nge ha a ta. Ke a ta, ke me go tee pwo*, ke e pééko nge ha a mele.

¹⁶ Geé nemwo pipweéo, wogewé ni ju bééng:

¹⁷ Ati ni âpipati na junihe wâé,
ke ni *adéihi na nye hegi,
ke tai opé mu jeda, pele Caa
na e ne ni pwéélang.
Te tice celi taatééhi ne pelen,
te tice celi mu ha a melepiing.

¹⁸ Te é mu ko ana nimen kon, ke e ne tenye *a ju mulip, mu ko a pwooti na juuju, beme junihe pwonaado ne konye† mu ko ati nina e tabuhi.

Go téne ke go pwo!

¹⁹ Geé téne ehi, wogewé ni bééng na eânimung dewé:
Geé muko pétaapwo tabemi ehi.
Ke me bwolihi me cihe.
Ke me bwolihi me okéé.

²⁰ Be a okéé te pa apulie, ke time e uce pwo ana nime Padué kon. ²¹ É mu ko anaa, ke geé necu nina ta, ke ni naado na mwiihi. Ke geé pwo me piwahin gewé, ke geé hegi a pwooti na e caa cemi

---

* **1:15** 1.15 Me go tee pwo—Grek: Me caa piubwo da [a ta].
1:18 1.18 Ioane 1.13 † **1:18** 1.18 Junihe pwonaado ne konye—Grek: Lépwō atabuhi na a pitii ádaanu. **1:20** 1.20 Ecclésiaste 7.9 **1:21** 1.21 Kolosé 3.8; 1 Pétéru 2.1

he ni pwonimewé wo Padué, ke anaa, ke jan me e celuimikewé.

Me geé ténedehi a pwooti

22-23 Geé tabemi a pwooti ke geé ténedehi! Be hemepie geé te ju tabemi cehi, ke geé pipweéo, pwohewii pa apulie na e omehi a démen ne ha apiocile, ²⁴ kehe é alecehen, ke e engen, ke e te ju pwome neuhi ace bwo alieng! ²⁵ Kehe adéi pana e te nihe cémun ko ni patén [de Padué] hemepie e tee penem, ke me time e uce neuhi nina e téne. Ke e bo pituume ne ha ana e pwo. Be hején a pwooti naa, ke e tuwokenye mu he nina e imwikenye.

²⁶ Hemepie pwo pace apulie celi e pipii den pie pa apwoiitihi, ke hemepie time e uce pipwocile a bwo cihe ten‡, ke e te pigeti a pwonimen, ke te ju piticenaado ne ko a pwopwoiitihi ten. ²⁷ Weengi a pwopwoiitihi na te tice ta hen ne ânebuhe Padué, pa Caa tenye:

Me nye cile ni ewa na te tice nyaa me caa telé;
 Me nye picani te ni depwele§ ne he ni picani me téé na lé mu hen;
 Me time genye uce pwo me e âbé konye a ta pwo a bwohemwo.

2

Nemwo pipwoinen ne ko ni apulie

1:22-23 1.22 Mataio 7.26; Roma 2.13   **1:25** 1.25 Roma 8.2;
 Cang 2.12   **1:26** 1.26 Psaume 141.3   ‡ **1:26** 1.26 A bwo cihe
 ten—Grek: A upehen.   § **1:27** 1.27 Depwele—Veuve.

¹ Wogewé ni bééng, heme geé céihi ne ko Padaame Iésu Kériso, na te junihe ubwo *a wâé ten, ke me time geé uce piwâé pace céiu koja pace céiu. ²⁻³ Geé cuwoteeke niimihi ani, pie: Lu â taabé ha ace *mwotapitihhi wo lupwoce apulie: Wo pa céiu, ke pwo ce mwani megele kon, ke te junihe wâé ni naamuun. Ke wieli geé pipéce ne kon, ke geé pii ten pie: «Aje, go âbé tebwo éni ânebun!»

Ke wo pa céiu, ke tice den, ke time uce wâé ni epwénen. Ke wieli [geé pwohuu ten ke] geé pii ten pie: «Aje! Go tebwo ole pwo bwohemwo ko ni ang!» ⁴ Kona é ne tewé, ke time geé uce pipwoinen ne ko ni apulie? Ke time uce wogewé lépwo atautinaado, na ta ni bwo niimihinaado tewé?

⁵ Geé tabemi, wogewé ni bééng na eânimung dewé! Wo Padué, ke e pipégali lépwona tice delé ne ha a bwo alihi nen de ni apulie, beme o pwo delé ne ha a céihi. Ke e ne telé a Mwametau na e caa mi pii te lépwona eânimen delé. Ai, kona time geé uce temehi anaa?

⁶ Kehe wogewé, ke geé tééti lépwona tice delé! Kona time uce wo lépwona pwo delé, na lé pwohuu tewé, ke lé péékewé nge he ni mwotautinaado? ⁷ Kona time uce woélé, lépwona lé pii me ta a nii [Iésu] ne kowé, na ju wâé?

Geé pipwoééhe ni béén

⁸ A naado na wâé, ke me geé ténédehi a patén ne he ni *tii iitihhi pie: *Go pwo me eânimem*

2:1 2.1 Apostolo 10.34; Cang 2.9

2:5 2.5 1 Korénit 1.26–28

2:8 2.8 Mataio 19.19; Galat 5.14

de ni béén*, *pwohewii a bwo pieânimem dem. Lévitique 19.18*

Ke wâé anaa heme geé pwo, be a patén [na junihe pipwonaado ne kon] ne ha a *Mwametau te Padué. ⁹ Kehe mepie geé piwâé pace céiu koja pace céiu, ke geé pwo ana ta. Ke geé caada a patén, ke o tautikewé kon.

¹⁰ Be wo paceli e piténedehi ati ni patén, ke hemepie e caada ace patén celi te ju céiu, ke e pwo ana ta ati ne ko ni patén. ¹¹ Be e pii wo Padué pie: *Go nemwo pibune. Exode 20.14*

Ke e te pii mwo pie: *Go nemwo taunuhi apulie. Exode 20.13*

Ke hemepie time go uce bune toomwo, ke mepie go taunuhi apulie, ke go caada ni patén.

¹² Wâé heme geé cihe ke geé penem pwohewii ni apulie na [lé temehi pie] o tautilé ko a patén [na piwéden koja ni *patén de Moosé]. Be a patén naa, ke tuwokenye mu he nina e ciekénye†.

¹³ Be é ha a tautinaado, ke o te tice pipwoééhe ne ko nina te tice pipwoééhe telé ko ni béélé. Kehe mepie geé pipwoééhe ni bééwé, ke time e o uce tautikewé wo Padué, kehe e o pipwoééhewé‡.

Ni bwomu tenye @ ke e pajuujuhi ni céihi tenye

* **2:8** 2.8 Ni béén—Grek: Pana e mu mwonuko, ai Pa ju béém.

2:9 2.9 Deutéronome 1.17 **2:10** 2.10 Mataio 5.19 **2:11** 2.11 Exode 20.13–14; Roma 13.9 **2:12** 2.12 Galat 6.2; Cang 1.25; 1 Pétéru 2.16 † **2:12** 2.12 Dernière phrase—Grek: ...la loi de liberté.

2:13 2.13 Mataio 5.7, 18.32–35 ‡ **2:13** 2.13 Dernière phrase—Grek: A pipwoééhe, ke piwéden koja a tautinaado.

14 Ni bééng, kona te pwonaado ne ko a bwopiinen de pace céiu pie eten a céihi, hemepie time e uce habwii ko ce penem? Kona te jan me e celuimieng na a céihi naa? 15 Geé cuwoteeke niimihi ani: Pwo pace ai wo êce béénye, hemepie te tice mwaanu kolu, ke me tice wiinaado telu. 16 Ke mepie geé pii telu pie: «Geu âdé ne ha a péém, ke geu picuwohe epwén, ke geu pwowiinaado ehi», ke te ju piticenaado ne ko ni pwooti naa, hemepie time geé uce ne celi me lu mulie kon! 17 Ke wonaa a bwomune a céihi, be hemepie time e uce penem, ke e te mele ne kon.

Habwii a céihi tenye ne he ni huô

18 Wieli go bo pii tong pie: «Wogo, ke etem ni penem; ke woéo, ke etong a céihi§.» Ke é hegi ne tem pie: «Go habwii tong a céihi tem, heme te tice celi go pwo! Ũhu! Woéo, ke é bo habwii tem a céihi tong ne he ni penem dong!» 19 É he go céihi pie te pwo Padué na te céiu nang, ke te wâé a bwomunen naa? Lé te céihi mwo lépwo iténaado, ke éjén jélé ko a bwo mwotilé! 20 Wogo pa apulie na te tice bwo temehinaado tem! Kona time go uce temehi pie, te ju piticenaado ne ko a céihi, heme te tice béhabwiinen?

A céihi te Abérama me Rahab

21 Wo *Abérama, pa watihenye, ke he time uce mwomwon nang mu ko ni penem, he e ne pa

---

2:15 2.15 1 Ioane 3.17   **2:18** 2.18 Galat 5.6   § **2:18** 2.18
Wogo, ke etem ni penem; ke woéo, ke etong a céihi—Grek: Wogo, ke etem a céihi, ke woéo, ke etong ni penem.   **2:21** 2.21 Genèse 22.9–12

naîn Isaaka pwo apwoâpwailo? Uhuu! ²² Go te alihi pie a céihi, ke lu piengen ibu me ni penem, ke é mu ko ni penem, ke e pwo me wâê a céihi. ²³ Ke wonaa a bwo *pajuujuhi na ana tii ne he ni tii iitihi: *E céihi ne ko Padué wo Abérama, ke é mu ko a céihi ten, ke wo Padué, ke e pwo me pa apulie na e *mwomwon ne he pwahamiin.* *Genèse 15.6*

Ke wo Padué, ke e pii kon pie pa béén.

²⁴ Geé te alihi pie, mwomwon pa apulie mu ko ni penem, kehe time uce a céihi cehi.

²⁵ Wo Rahab, ê toomwo pwopwaaden, ke he time e uce pwo mwo me mwomwon nang mu ko ni penem? Uhuu! Be e hegi lupwo coda *Isaraéla [li lu â cedi bune amu ten Iériko] ke e pwo me lu cela nge ha a céiu pwaaden.

²⁶ Pwohewii ne ko a éé apulie, be e mele heme te tieden a jenen; ke piwien ne mwo ko a céihi, heme te tieden ni penem.

3

Ni piokée heme geé pimu ibu

¹ Me time uce hiwon mu hadeniiwé celi nimelé me lé pacémunihi, be geé te temehi pie, wo Padué, [ke e ucéihi ni naado na ubwo ne kome ni apwocémun] ke e bo te junihe tautikeme koja ni béén.

Nye pipwocile ni upehenye

² Genye muko pétaapwo pwo nina ta, kehe mepie pwo paceli e pipwocileeng ne he ni bwo

---

2:22 2.22 Ébéru 11.17-18   **2:23** 2.23 Genèse 15.6; 2 Chroniques 20.7; Ésaïe 41.8   **2:25** 2.25 Josué 2.1-21; Ébéru 11.31

cihe ten, ke jan ne kon me e pipwocileeng ati ne he ni naado. ³ Be hemepie genye ne a taikopwo pa haricaan, beme e piténedekenye, ke genye o pééeng ati nge he na nimenye me nye â lang*. ⁴ Pwohewii ne mwo ko a ong na te junihe ubwo na e paengenihi na a dan. Be e biteeng ko a cuwo nahi eaong wo pa apé nen. ⁵ Ke te piwien ne mwo ko a upehenye, be te ju a cuwo nahin, kehe e pipii den ne he ni naado na junihe ubwo.

A upehenye ke a miû

Geé alihi a cuwo nahi miû, be te jan me e cini ace wii celi junihe ubwo. ⁶ A upehenye mwo, ke pwohewii a miû na jan me e pwo me éle ati a éénye jame a mulihenye. Be e pébé a ta na tidi a mulihenye. Be a miû na patéi mu ha a miû na ubwo te *Caatana!

⁷ Te jan ne konye ni apulie me nye pé ni muko pétaapwo wota, ke me nye pwo me lé piténedehi. Te piwien ne mwo ko ni meni, me nina lé éewo, ke nina lé mu he tabe. ⁸ Kehe te tice pace apulie celi jan me e pipwocile a upehen heme e cihe! Be pwocoon me genye pacuwohi, be oba ko a tabe na ta na genye mele kon.

⁹ É mu kon, ke genye *adéi Padaame, pa Caa tenye, ke é mu kon, ke genye apwohi ni apulie na e pwo mu ko a démen! ¹⁰ É mu ko a pwo pa apulie na te céiu nang, ke e wie a adéihi, ke a apwohi.

---

* **3:3** 3.3 Pééeng ati nge he na nimenye me nye â lang—Grek: Pé a één ati. **3:6** 3.6 Mataio 12.36-37, 15.11,18-19 **3:8** 3.8 Roma 3.13

Time uce wâé, wogewé lépwo bééng, heme wonaa. ¹¹ A acaamatabe, ke he e te pwo me e taawie a ju tabe, me a tabe na male? ¹² A majing, wogewé ni bééng, ke he te jan me e ne ce *olive*, ai ace éé tabe megele, me e ne ce ace majing? A tabe he jié, ke pwocoon me e pwo ace ju tabe.

Bwopemikenye

¹³ Woo, mu hadeniiwé, paceli e temehinaado? Be, me e habwii ko ace bwopemieng celi wâé ne ha a bwo pipwoiipieng.

¹⁴ Kehe mepie e he pwonimewé a pitaaba ke a pipwokon, ke geé nemwo pipii dewé, ke geé nemwo gele.

¹⁵ A bwo temehinaado naa, ke time e uce âbé mu jeda he *miiden, kehe é mu pwo bwohemwo, mu ko nina te nimewé kon na ta. Ke âbé mwo mu ko Caatana. ¹⁶ Be é he na e lang a pitaaba ke a pipwokon, ke e lang a pihauli, ke tai ni bwopwone ni naado na ta.

Bwomu mu ko a ju bwo temehinaado

¹⁷ Te tice celi ta ko pa apulie na oba nang ko a bwo temehinaado mu jeda. Weengi ni huô ten:

Pa apulie na e paciitihi a mulihen;

Pana e pwo ati mu ha a ju pwonimen;

Pana e pipwopai ati lépwo apulie, be time e uce pipwoinen ne kolé;

Pana e téne ehi lépwo béén ne ha a bwo pipwoiipieng;

Pana bwala nang ne ha a bwo hegi nen den ne telé;

Pana e pipwoééhe lépwona lé mu he ni gia;

Pa apulie na junihe hiwon ni ace acuwo na wâê ne ha a mulihen.

¹⁸ Wo lépwona lé wonaa, ke lé cemi ha a péém, ke nye tai pitii âdaanu: a bwo pipwoiipihi ke a péém ne pelenye.

4

Bwopemikewé na ta

¹ E âbé mu wé ni piokéé, ke nina piehadeni-
iwé? Kona time uce é mu ko nina nimewé kon,
na lé ko pipwopa ne he ni pwonimewé? ² Be te
junihe nimewé kon, kehe time uce etewé, ke geé
pitaaba. Ke geé pitaacunaado ke pipwopa die ko
ana geé pwo me geé pitaunukewé.

Time uce etewé, be time geé uce ile Padué.

³ É heme geé ilehi, ke time geé uce hegi, be geé
pi-ilehi tahi. Be geé hane ni naado âcehi nina
nimewé kon na ta.

⁴ Wogewé lépwo apibune, be geé engen koja
Padué! Kona time geé uce temehi pie, hemepie
eânimewé ko ni naado na ta pwo a bwohemwo,
ke a bwopiinen pie, geé tééti Padué? Be wo pana
nimen me e pipwoeabwé te a bwohemwo, ke
e pwo ana ta ne ko Padué. ⁵ Be caa te tii ne
he ni tii iitihi* pie, [ana nime Padué kon, ke a
ju pwonimenye] be e ne konye a *Jenen Iitihi

3:18 3.18 Mataio 5.9; Ébéru 12.11   **4:1** 4.1 Roma 7.23   **4:4**
4.4 Roma 8.7; 1 Ioane 2.15   * **4:5** 4.5 Caa te tii ne he ni
tii iitihi—Wieli e niimihi Exode 20.5; 34.14; Deutéronome 4.24;
Zakari 8.2.

ten, na te junihe eânimen den†. Ai, kona geé te niimihi pie te piticenaado ne ko a pwooti naa?

Geé piâmwonu Padué

⁶ Te junihe ubwo a âpipati na e ne wo Padué. É mu ko anaa, na tii ne mwo he ni tii iitihi pie:
*Wo Padué, ke e cuwode
 lépwona lé pipaunulé.
 Ke wâé nang
 ne ko lépwona lé pipwoiipilé.*

Proverbs 3.34

⁷ Geé piténede Padué, ke geé cuwode *Caatana, ke e bo cela nge ité kowé. ⁸ Geé piâmwonu Padué, be e bo piâbé mwonukewé. Geé puu ni iwé, wogewé na ta ni huô tewé. Geé pwo me wâé ni pwonimewé, be lépwo apulie na time geé uce cumang [ne ko a bwo piténedeeng dewé].

⁹ Geé pininim [ke bitekewé nge céii Padué]! Ke me a bwo piap tewé, me a bwo pituume tewé, ke me taatééhi ko a piwahin, ke ni pwoé. ¹⁰ Geé pipwoiipikewé ne ânebuhe Padaame, ke e bo nekewé da.

Go nemwo tauti pa béém

¹¹ Go nemwo cihe me ta ne ko ni béém, ke go nemwo tautilé! Be wo pana e wonaa, ke e cihe me ta ne ko ni patén, ke e tauti ni patén. Kehe

† **4:5** 4.5 E ne konye a Jenen Iitihi ten, na te junihe eânimen den—ai A Jenen Iitihi, ke e pwobwonihni a tapi me a pitaaba tenye, ai Te junihe nime Padué ko ni pwonimenye na e ne konye, ai A pwonimenye...ke e te cuwo ko nimen ko ni naado, ke e te cuwo ko pitaaba. **4:6** 4.6 Proverbs 3.34; 1 Pétéru 5.5 **4:7** 4.7 Éfeso 6.12 **4:8** 4.8 Ésaïe 1.16; Zakari 1.3; Malachie 3.7 **4:10** 4.10 Job 5.11; 1 Pétéru 5.6

time uce wogo na me go tauti ni patén, kehe me go ténédehi‡! ¹² Te céiu pana e ne ni patén ke pa atauti nen, ke wo Padué. Ke te weeng cehi pana jan ne kon me e *celuimi ni apulie, ke me e pwo me lé patieden. Kehe wogo, ke woo, me go tauti pa béém?

Paténe lépwona pwo delé

Geé pwo me piwahin gewé ne ko Padué

¹³ Geé téne, wogewé lépwona geé pii pie: «É jena a ai é meé, ke genye bo â ha a pwomwo ubwo, ke genye o mulie lang he celi céiu jo. Ke genye o pwo ce bwopwonen, beme pwo ce mwani tenye.» ¹⁴ Kehe time geé uce temehi aceli e bo tuie meé! Be he ade a mulihewé? Geé pwohewii a caamele na e tuie ju é ha a céiu benaamwon, ke caa te tieden mwo. ¹⁵ Ke me geé o pii pie: «Hemepie te nime Padué, ke genye o mulie, ke genye bo pwo ani, ai ani.» ¹⁶ Ke wogewé, ke geé pipii dewé ne he ni picibehede tewé. Kehe a naado na time uce wâé [te Padué]. ¹⁷ Be wo pana e temehi ana wâé ke e pwo, ke me time e uce pwo, ke e pwo ana ta.

5

Geé bo mu he ni picani!

¹ Wogewé lépwona pwo dewé, wâé heme geé te nihe é me ubwo, wonaa mu ko ni picani na

‡ **4:11** 4.11 Dernière phrase—Grek: Hemepie go tauti ni patén, ke time uce wogo na go piténédehi, kehe wogo pa atautinaado.

4:12 4.12 Roma 2.1, 14.4   **4:13** 4.13 Luka 12.18–20   **4:14** 4.14 Psaume 39.6,12; Proverbes 27.1   **4:17** 4.17 Luka 12.47

e o bo tuie ne kowé! ² Be o muti ni dewé, ke lé o wii ni epwénéwé ne ni ma. ³ Ke o paale ni mwani tewé, ke lé bo cihe da me pipé ne kowé. Ke bo wii a ééwé, pwohewii ne ko a miû. Be geé caa taineibuhi ni mwani bépwo na a bwohemwo ce na o bo tieden*! ⁴ Ke time geé uce pwocuhi lépwo apenem dewé, ke lé tee ilehi kojakewé a cuhilé. Ke e téne wo Padaame, pana te junihe pwojunuun ne ko ati ni naado.

⁵ Geé mulie ne pwo a bwohemwo ha a tuume tewé ne ko ni naamuwé. Geé te pwo nina te nimewé kon. Geé te junihe wiinaado ehi, heme ko pwo ni apulie na lé metihi menele†. ⁶ Ke geé caa ne a cuhinaado te pana mwomwon nang‡, die ko a bwo taunueng, ke time e uce pipwopain.

Bénebwéne pwooti

Geé cumang ne he ni picani

⁷ Ni bééng, geé cumang heme geé ucéihi a bwo mwojuia mwobé te Padaame. Be wo pa apenem ko âdaanu, ke e ucéihi a benaamwon ko tii âdaanu, ke e ucéihi die ha a bwo tuie te ni bécéiuhe ute, ke ni bénebwéne ute§. ⁸ Ke

---

5:2 5.2 Mataio 6.19 * **5:3** 5.3 Dernière phrase—ai Geé tai ne ko a bénebwéne Tan [na e bo tauti ni apulie hen wo Padué]. **5:4** 5.4 Deutéronome 24.14–15 **5:5** 5.5 Luka 16.25

† **5:5** 5.5 Dernière phrase—ai Geé pwohewii ni wota na cile me géréén ânebuhe a bwo taunuhi nen me wii. ‡ **5:6** 5.6 Pana mwomwon nang—Ocine ko ati nina pwoééhelé, na pwocoon me lé pipwopailé. **5:7** 5.7 Deutéronome 11.14; Jérémie 5.24

§ **5:7** 5.7 Ni bécéiuhe ute, ke ni bénebwéne ute—Pwo lupwo benaamwon ha a jo na céiu ko a ute ne Isaraéla. **5:8** 5.8 Roma 13.11–12; 1 Pétérú 4.7

wogewé mwo, me mu mang ni pwonimewé heme geé ucéihi, be o caa e mwonu a bwo âbé te Padaame.

⁹ Geé nemwo pipii lépwo béén, beme time e uce tautikewé wo Padué: Be neko pa atautinaado he e caa ko cuwo he pomwa! ¹⁰ Ni bééng, geé pipwohewii lépwo *péroféta na lé cihe ne he nii Padaame. Be lé te cumang ne he ni picani.

¹¹ Genye pii pie, lé pituume ne nina lé mu he ni picani. Be geé caa te temehi a jepule ko a bwo uca te Job, ke geé caa te temehi ni *adéihi na e ne ten alecehen wo Padaame. Be wo Padaame, ke te junihe wâé nang, ke e pipwoééhenye.

¹² Ni bééng, geé nemwo *piapwo da he a miiden, ai a bwohemwo, ai é ne ko ace céiu piapwo. Kehe me geé pii pie «éa», ke te éa, ke me geé pii pie «ûhu», ke te ûhu, beme time e uce tautikewé wo Padué.

A pwopwoiitihi te pa acéihi

¹³ Kona e mu he ni picani wo pace pibééwé? Wâé heme e pwoiitihi. Pwo paceli e pituume? Wâé heme e pwonyebi, beme e pipaunu Padaame. ¹⁴ Pwo pace mu hadeniwé celi cunu nang? Ke wâé heme e tode lépwo apihuô te ni acéihi, beme lé pwoiitihi ne kon, heme lé ko ne huûin a *huile** ne he nii Padaame.

5:11 5.11 Exode 34.6; Job 1.21–22, 2.10; Psaume 103.8   **5:12**
5.12 Mataio 5.34–37   **5:14** 5.14 Maréko 6.13   * **5:14** 5.14 Lé ko ne huûin a huile—Wo lépwo Juif, ke lé puu lépwona cunu jélé ko duhi olive heme lé pwoiitihi télé.

¹⁵ Be a pwoiitihi ne ha a céihi, ke o bo celuimi pana cunu nang, ke e bo pwo me wâé nang[†] wo Padaame. Ke é hemepie e pwo celi ta, ke e bo pineueng wo Padué.

¹⁶ Geé pipii tewé nina geé pwo na ta, ke geé pipwoiitihi ne kowé, beme wâé gewé mu he ni cunu kowé. Be a pwoiitihi te pana mwomwon nang, ke te junihe pwo a junuun.

¹⁷ Wo *Élia [pa péroféta ânebun] ke pa apulie pwohewiikenye. Ke e te junihe pwoiitihi beme time e uce ute, ke time uce ute ne pwo a bwohemwo, he na 3 ni jo ke 6 ni wole. ¹⁸ Ke é alecehen, ke e pwoiitihi mwo, ke te ute kuti, ke [te wâé mwo] a bwohemwo, ke pwo mwo ni âdaanu.

Pé mwobé lépwo bééwé

¹⁹ Ni bééng, hemepie pwo pace mu hadeniivé celi e caa junihe â ité koja a juuju, ke me e péééng mwobé wo pace céiu. ²⁰ Ke me geé temehi pie: Pana e bo pé mwobé pana e pipatieden, ke e bo celuimi a mulihen mu ha ameéle, ke wo Padué, ke e bo pétaabwon ati ni ta pwo ten‡.

5:15 5.15 Maréko 16.18 † **5:15** 5.15 Me wâé nang—Grek: Me e cuwoda mwo. **5:17** 5.17 1 Rois 17.1, 18.1 **5:18** 5.18 1 Rois 18.42–45 **5:19** 5.19 Galat 6.1 **5:20** 5.20 Proverbes 10.12; 1 Pétéru 4.8 ‡ **5:20** 5.20 Ati ni ta pwo ten—Grek: Hiwon ni ta pwo.

**Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho
Cemuhi: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New
Testament)**

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785